

Vườn Quốc gia Phú Quốc

Tên khác:

Bắc đảo Phú Quốc, Đảo Phú Quốc

Tỉnh:

Kiên Giang

Diện tích:

31.422 ha

Toa độ:

10°12' - 10°27' N, 103°50' - 104°04' E

Vùng sinh thái nông nghiệp:

Đồng bằng Sông Cửu Long

Có quyết định của Chính phủ:

Có

Đã thành lập Ban Quản lý:

Có

Đã được xây dựng kế hoạch đầu tư:

Có

Đáp ứng các tiêu chí của VCF:

A, B, C

Đáp ứng các tiêu chí xã hội:

Không

Báo cáo đánh giá nhu cầu bảo tồn:

Không

Kế hoạch quản lý:

Không

Đánh giá công cụ theo dõi:

Không

Có bản đồ vùng:

Không

Lịch sử hình thành

Đảo Phú Quốc theo Quyết định số 194/CT ngày 09/08/1986 của Chủ tịch Hội đồng Bộ trưởng được công nhận là khu bảo tồn thiên nhiên có diện tích 5.000 ha (Bộ NN&PTNT, 1997) với mục tiêu bảo tồn "khu rừng còn lại trên đảo với sự phong phú các loài cây họ Dầu như *Sao Hopea* sp." (Cao Van Sung, 1995). Khu bảo tồn thiên nhiên Phú Quốc đã được thành lập và hoạt động trong suốt thời kỳ 1986-1992 (Anon. 1998). Ban quản lý khu bảo tồn đã thành lập theo quyết định của UBND tỉnh Kiên Giang ngày 10/3/1989 (Chi cục Kiểm lâm Kiên Giang, 2000), và ngân sách đầu tư cho khu bảo tồn, lúc đó gọi là Bắc Đảo Phú Quốc, đã được phê duyệt theo Quyết định số 444/KL/QĐ ngày 2/10/1989 của Bộ Lâm nghiệp cũ (Chi cục Kiểm lâm Kiên Giang, 2000).

Năm 1993, Bộ Lâm nghiệp và UBND tỉnh Kiên Giang đã thẩm định dự án đầu tư rừng phòng hộ đầu nguồn Phú Quốc, đây là khu vực riêng nhưng có vị trí tiếp giáp về phía nam và bắc khu bảo tồn thiên nhiên Phú Quốc. Ngày 3/4/1996 UBND tỉnh Kiên Giang ra Quyết định số 360/UB-QĐ về việc sáp nhập hai khu rừng phòng hộ đầu nguồn và khu bảo tồn thiên nhiên. Năm 1998, Phân viện Điều tra Quy hoạch Rừng II (Thành phố Hồ Chí Minh) đã soạn thảo một dự án đầu tư chung cho các khu bảo tồn thiên nhiên và khu phòng hộ đầu nguồn trên. Theo dự án đầu tư, Khu Bảo tồn Thiên nhiên Phú Quốc có diện tích là 14.957 ha, và

Khu Phòng hộ Đầu nguồn Phú Quốc có diện tích là 35.873 ha (Anon. 1998).

Theo Quyết định số 91/2001/QĐ-TTg của Thủ tướng Chính phủ ngày 08/06/2001 về việc chuyển hạng Khu BTTN Phú Quốc thành VQG Phú Quốc, khu vực này được mở rộng bao gồm cả một phần của rừng phòng hộ đầu nguồn Phú Quốc, tổng diện tích VQG Phú Quốc là 31.422 ha, trong đó phân khu bảo vệ nghiêm ngặt là 8.786 ha, phân khu phục hồi sinh thái 22.603 ha và phân khu hành chính, dịch vụ là 33 ha. Ngày 17/01/2002, UBND tỉnh Kiên Giang đã ra Quyết định số 01/2002/QĐ-UB thành lập VQG Phú Quốc. VQG Phú Quốc hiện thuộc sự quản lý của UBND tỉnh Kiên Giang.

Phú Quốc có trong danh lục các khu rừng đặc dụng Việt Nam đến năm 2010 được xây dựng bởi Cục Kiểm lâm - Bộ NN&PTNT với diện tích 31.422 ha (Cục Kiểm lâm, 2003), danh lục này hiện vẫn chưa được Chính phủ phê duyệt.

Địa hình và thủy văn

Đảo Phú Quốc có diện tích 56.200 ha, là hòn đảo lớn nhất trong cả quần đảo gồm 14 đảo nhỏ. Đảo Phú Quốc nằm trong khu vực Vịnh Thái Lan, cách vùng đất liền của Việt Nam khoảng 40 km về phía tây. VQG Phú Quốc ở phía đông bắc đảo, ranh giới phía bắc và đông của VQG chạy dọc theo bờ biển. VQG có địa hình đồi núi, độ dốc không lớn. Điểm cao nhất của

VQG là núi Chúa cao 603 m. VQG là nơi tập trung nhiều suối, nhưng chủ yếu chỉ có nước theo mùa. Chỉ có một con sông khá lớn trên đảo là Rạch Cửa Càn, chảy về phía nam VQG và đổ ra bờ biển phía tây đảo.

Đa dạng sinh học

Có rất ít thông tin về khu hệ động thực vật của VQG Phú Quốc. Thảm thực vật tự nhiên của đảo Phú Quốc là rừng thường xanh trên địa hình đồi núi thấp, và theo mô tả trong dự án đầu tư (Anon. 1998) VQG có 12.794 ha rừng, chiếm 86% tổng diện tích. Rừng trên các đai cao là rừng giàu, tuy vậy, rừng trên các đai thấp đã suy thoái. Rừng ở đây đặc trưng bởi các loài thuộc họ Đậu Fabaceae. Đến nay đã ghi nhận được 929 loài thực vật trên đảo Phú Quốc (ADB, 1999). Tại một số khu vực có độ cao thấp, VQG có các dạng rừng Tràm *Melaleuca* sp. được đặc trưng bởi các cây cao và thưa, có cấu trúc như một khu vườn (Theo J. Eames, 2002).

Nhiều báo cáo đề cập đến sự phân bố của loài Vượn pilê *Hylobates pileatus* (trước đây được coi là một phân loài của Vượn tay trắng *H. lar*) trên đảo Phú Quốc (Fooden, 1996). Nguồn tham khảo của các báo cáo này đều lấy của Kloss (1929). Thông tin này dựa theo suy đoán của Kloss rằng các mẫu Vượn pilê do Mouhot thu được có lẽ xuất xứ từ đảo Phú Quốc, tuy nhiên, suy đoán này đã bị bác bỏ (Fooden, 1996). Do vậy, chưa có bằng chứng nào về sự hiện diện của loài vượn này trên đảo Phú Quốc.

Các vấn đề về bảo tồn

Dân cư trên Đảo Phú Quốc di nhập từ nhiều vùng khác nhau của Việt Nam chiếm tỷ lệ đáng kể dân số trên đảo (ADB 1999). Ngr nghiệp là hoạt động kinh tế quan trọng nhất trên đảo chứ không phải là nông nghiệp (Dodd và Lewis 1996). Mặc dầu vậy, Chi cục Kiểm lâm tỉnh Kiên Giang (2000) xác định rằng canh tác du canh là mối đe dọa chính đối với đa dạng sinh học ở vùng đệm của VQG.

Du lịch trên đảo phát triển với tốc độ nhanh, và có thể gây ra những tác động bất lợi về môi trường trong tương lai, đặc biệt gây ra áp lực đối với vùng ven biển của VQG. Ngược lại, VQG Phú Quốc lại có tiềm năng

phát triển du lịch sinh thái, điều đó có thể góp phần tích cực cho công tác quản lý VQG.

Các giá trị khác

Đảo Phú Quốc đã thu hút nhiều khách du lịch nhờ phong cảnh đẹp và các bãi biển hoang sơ. Tuy nhiên, tiềm năng du lịch của VQG và vùng biển xung quanh còn chưa thực sự được nhận thức một cách đầy đủ.

Các dự án có liên quan

Đảo Phú Quốc cũng là nơi dự định sẽ thành lập Khu Bảo tồn Biển Phú Quốc có thể sẽ được xây dựng kết hợp với VQG hiện tại (xem phiếu thông tin Khu đề xuất bảo tồn biển Phú Quốc).

Đánh giá nhu cầu bảo tồn

Nhu cầu bảo tồn chưa được đánh giá.

Kế hoạch quản lý

Khu vực chưa xây dựng được kế hoạch quản lý.

Sự phù hợp với các tiêu chí VCF

Phú Quốc phù hợp để được nhận tài trợ VCF do đáp ứng được các tiêu chí A, B và C.

Tiêu chí	Sự phù hợp
A _I	CAR1 - Vùng núi Cardamom
A _{II}	
B _I	Quyết định số 91/TTg ngày 08/06/2001
B _{II}	Vườn Quốc Gia
B _{III}	Thuộc sự quản lý của UBND tỉnh
C _I	Ban quản lý đã thành lập
C _{II}	

Thể hiện các nhu cầu xã hội

Chưa có báo cáo thể hiện nhu cầu xã hội.

Tiêu chí	Sự phù hợp
A	
B	
C	

Tài liệu tham khảo

ADB (1999) Draft coastal and marine protected areas plan. Hanoi: Asian Development Bank.

Anon. (1991) "Investment plan for North Phu Quoc Island Nature Reserve". Rach Gia: Kien Giang Provincial People's Committee. In Vietnamese.

Anon. (1998) "Investment plan for Phu Quoc Special-use Forest, Kien Giang province". Ho Chi Minh City: Ho Chi Minh City Sub-FIPI. In Vietnamese.

Cheung, C.P.S. (1992) Report on a visit to the coasts of Vietnam. Unpublished report to WWF Asian Region.

Dodd, J. and Lewis, M. (1996) Vietnam: the rough guide. London: Rough Guides.

Fooden, J. (1996) Zoogeography of Vietnamese Primates. International Journal of Primatology 17(5): 845-899.

Kloss, C. B. (1929) Some remarks on the gibbons with a new subspecies. Proceedings of the Zoological Society of London 1929: 113-127.

Lao Dong (2001) "Phu Quoc and Ba Mun natural reserves to become national parks". Lao Dong "Labour" 12 June 2001. In Vietnamese.

Nguyen Chu Hoi, Nguyen Huy Yet and Dang Ngoc Thanh (1998) "Scientific basis for marine protected areas planning". Hai Phong: Hai Phong Institute of Oceanography. In Vietnamese.

Nguyen Huy Yet and Vo Si Tuan (1995) "Information on proposed marine protected areas on the coast of Vietnam". Hai Phong: Hai Phong Institute of Oceanography. In Vietnamese.

Nguyen Van An (1992) The natural protected forest based development in the north Phu Quoc islands. Unpublished report to WWF Indochina Programme.

Storey, R. and Robinson, D. (1995) Lonely planet travel survival kit: Vietnam. Third edition. Hawthorn: Lonely Planet Publications.

Vietnam News (2001) Bad weather, falling prices wreak havoc on Phu Quoc pepper farms. Vietnam News, 11 April 2001.

Vietnam News (2001) Two more nature reserves given national park status. Vietnam News 16 June 2001.

Vietnam News (2002) Phu Quoc fishermen report fifth sighting of rare dugongs. Vietnam News 12 October 2002.

Vietnam News (2002) Province rushes to protect endangered dugongs. Vietnam News 5 October 2002.

Vietnam News (2002) Phu Quoc tries to lure more tourists. Vietnam News, 19 January 2002.

